

पाल्पाली संगमको विधान २०४७

(विभिन्न पटक भएको संशोधन सहित)

प्रस्तावना,

“जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसी” भन्ने उक्तिले मान्छे र जन्मस्थानका बीचको भावात्मक सम्बन्ध स्पष्ट पार्छ। जन्मस्थानबाट बाहिर गएकाहरूले नै जन्मस्थान र त्यस संग सम्बद्ध सम्भनालाई ताजा राखेका हुन्छन्। जन्मस्थान भन्दा बाहिर त्यस्तो पहिचानलाई जीवित राख्नै जन्मस्थानसंगको सम्बन्धपनि कायम राख्दछन्। विभिन्न कारणले जन्मस्थान भन्दा बाहिर गएका व्यक्ति र परिवारहरूले आज आफ्ना पहिचानको अभावमा एकिलने स्थितिमा नपुगियोस भनी आफ्नो पहिचान कायम राख्न र आपसी हितका निम्ती संस्थाहरूको स्थापना गरेर विभिन्न कार्यक्रमहरूको संचालन गरिएका छन्। जसबाट देशको विकास र राष्ट्रिय एकताको समृद्धिमा समेत सहयोग मिलेको छ। यस क्रममा पाल्पा बाहिर गई विभिन्न ठाउँमा बसेका पाल्पालीहरूका बीच सहयोग, सद्भावना र सौहाद्रताको विकास गर्ने उद्देश्यले स्थापना गरिएको पाल्पाली संगमलाई विशुद्ध सामाजिक तथा सांस्कृतिक संस्थाका रूपमा संचालन गर्न यो विधान बनाइएको छ।

परिच्छेद-१-प्रारम्भ

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** :- यस संस्थाको नाम “पाल्पाली संगम” रहनेछ। यो विधान तत्काल प्रारम्भ हुनेछ।
२. **परिभाषा** :- विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस विधानमा,
 - क) “पाल्पाली संगम” भन्नाले पाल्पा जिल्लासंग वंशका नाताले सम्बन्धित भई हाल पाल्पा बाहिर बसोवास गरिरहेका व्यक्तिहरूको समुहलाई समेत जनाउँछ।
 - ख) “सदस्य” भन्नाले यस विधान अनुसार सदस्यता लिई सो सदस्यता कायम राखेको व्यक्तिलाई जनाउँछ।
 - ग) संगम भन्नाले पाल्पाली संगमलाई जनाउँछ।
 - घ) विधान भन्नाले पाल्पाली संगमको विधान २०४७ लाई जनाउँछ।
 - ङ) “कार्य समिति” भन्नाले यस विधान अन्तर्गत गठित कार्य समितिलाई जनाउँछ।
 - च) “समिति वा समूह” भन्नाले यस विधान अन्तर्गत गठित विषयगत समुह वा समितिलाई जनाउँछ।
३. **संस्थाको छाप** :- यस संस्थाको आफ्नो पुरा नाम र चिन्ह भएको छाप हुनेछ।
४. **संस्थाको कार्यालय** :- यस संस्थाको प्रधान कार्यालय काठमाण्डौमा र सम्पर्क कार्यालय पाल्पामा रहनेछ। यसका शाखा कार्यालयहरू नेपाल अधिराज्यका अरु स्थानमा पनि रहन सक्नेछन्।

परिच्छेद-२ उद्देश्य

५. **संस्थाको उद्देश्य तथा काम कर्तव्य :-** पाल्पा बाहिर बसोवास गरिरहेका पाल्पालीहरूका बीच आपसी सहयोग, सदभावना र सौहार्दताको विकास गरी जन्मस्थानसंगको सम्बन्ध कायम राख्नु पाल्पाली संस्कृतिको सम्बर्द्धन गर्नु यस संगमको उद्देश्य रहनेछ । यस उद्देश्य प्राप्तका लागि संगमले निम्न लिखित कार्यहरू गर्न सक्नेछ ।
- क) पाल्पालीहरूको विशिष्ट पहिचान देखाउने किसिमको पाल्पा दिवसको आयोजना गर्ने ।
ख) पाल्पाली प्रतिभाहरूलाई समुचित सम्मान र पुरस्कार दिने,
ग) पाल्पासंग सम्बद्ध वा पाल्पालीले लेखेका रचनाको वार्षिक संकलन प्रकाशित गर्ने ।
घ) पाल्पाली प्रतिभा, उद्यमी, विद्यार्थी तथा रोगीहरूका लागि परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने ।
ङ) साहित्य, कला, संस्कृति तथा ज्ञानविज्ञान समेतका विषयमा प्रवचन, गोष्ठी, प्रदर्शन तथा मञ्चन आदिको व्यवस्था गर्ने ।
च) पाल्पाको सर्वाङ्गीण विकासका निमित्त गरिने कार्यहरूमा यथासम्भव सहयोग पुऱ्याउने ।
छ) दैविप्रकोपबाट पिडित जनतालाई यथासंभव सहयोग पुऱ्याउने ।
ज) भवितव्य र दुःखकष्टमा परेका पाल्पालीलाई परिस्थिति अनुसार सहयोग गर्ने ।

परिच्छेद-३ सदस्यता

६. **सदस्यको योग्यता :-** स्थायी बसोवास र वंशका नाताले पाल्पासंग सम्बद्ध, पाल्पामा बसी योगदान गरेका, पाल्पामा वैवाहिक सम्बन्ध भएका र पाल्पाको सांस्कृतिक विकासमा गहिरो योगदान दिने कुनै पनि व्यक्ति निर्धारित शुल्क तिरी यस संस्थाको सदस्य बन्न सक्नेछन् ।
७. **सदस्यको प्रकार :-** संगमका संरक्षक, आजीवन र मानार्थ गरी तीन किसिमका सदस्य हुन सक्नेछन् ।
८. **सदस्यको शुल्क र सदस्यता प्रदान गर्ने विधि:-** निर्धारित शुल्क तिरी साधारण, संरक्षक र आजीवन सदस्यता प्राप्त गर्न सकिनेछ । संगमको सदस्यता शुल्क परिशिष्टमा उल्लेख भएको छ । पाल्पासंग सम्बद्ध भई राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय क्षेत्रमा योगदान गरेका वा पाल्पाको विकासका निमित्त समर्पित कुनै पनि व्यक्तिलाई कार्य समितिको सिफारिसमा साधारण सभाले मानार्थ सदस्यता प्रदान गर्न सक्नेछ ।
९. **सदस्यको अयोग्यता :-** निर्धारित अवधिभित्र सदस्यता नविकरण नगर्ने वा संगमको उद्देश्य विपरीत काम गर्ने कुनै पनि व्यक्ति संगमको सदस्यताबाट स्वतः वंचित हुनेछ । तर पुनः शुल्क तिर्नासाथ वा संगमलाई उचित स्पष्टीकरण दिनासाथ पुनः सदस्यता प्रदान गर्न सकिनेछ ।

परिच्छेद-४

साधारण सभा र कार्य समिति

१०. **साधारण सभा:-** संगमको संपूर्ण सदस्य भएको साधारण सभा हुनेछ ।

११. साधारण सभाको अधिवेशन:- (क) संगमको साधारण सभा कम्तीमा वर्षको एक पटक बस्नेछ । साधारण सभा बस्नु एक महिना पूर्व कार्य समितिले त्यसको सूचना संपूर्ण सदस्यहरूलाई दिनु पर्नेछ ।

(ख) यस संगमको एक तिहाइ सदस्यहरूले मनासिव माफिकको कारणहरू उल्लेख गरी साधारण सभा बोलाउन लिखित निवेदन दिएमा सो मिति देखि एक महिना भित्र साधारण सभा बोलाउनु पर्नेछ ।

१२. साधारण सभाको काम कर्तव्य र अधिकार:- संगमको वार्षिक बजेट पारित गर्ने, कार्यक्रम तयार गर्ने , विशेष र सल्लाहकार समिति , कार्य समिति ,अन्य कुनै समिति वा समूहले गरेका कार्यहरूको समिक्षा र अनुमोदन गर्ने , मानार्थ सदस्यता प्रदान गर्ने , विभिन्न समितिको गठन गर्ने , सवै समिति वा समूह वा तिनका कुनै सदस्यको राजिनामा स्वीकृत गर्ने तथा सम्मान र पुरस्कारको निर्णय गर्ने समेतका कार्यहरू साधारण सभाको हुने छ ।

१३. कार्य समिति र सल्लाहकार समिति :

क) सभापति, उप सभापति , महा सचिव, २ जना सहसचिव , कोषाध्यक्ष, र ७ जना सदस्य गरी जम्मा १३ जना सदस्य भएको एउटा कार्य समिति हुने छ । दुई मध्ये १ जना सह सचिव सम्पर्क कार्यालय पाल्पाकालागि निर्वाचित हुनेछ ।

कार्य समिति साधारण सभा प्रति उतरदायी हुने छ । र यसको पदावधि दुई वर्षको हुने छ ।

ख) सदस्यहरूबाट तीन जना सदस्य भएको एउटा सल्लाहकार समिति हुने छ । यसको गठन साधारण सभाले निर्वाचनबाट गर्नेछ । यो समिति साधारण सभा प्रति उतरदायी हुनेछ ।

असाधारण अवस्थामा यस समितिले यस विधान अनुसार कार्य गर्नेछ । असाधारण अवस्था भन्नाले कार्यसमितिले विधान अनुसार सभा नबोलाएको र समयमा चुनाव नगराएको स्थितिलाई जनाउँछ ।

१४) कार्य समितिको बैठक : कार्यसमितिको बैठक कम्तीमा महिनाको एक पटक बस्नेछ । कार्य समितिले आवश्यक ठानेमा जुन सुकै वेलापनि यसको बैठक बस्न सक्नेछ । सभापतिको निर्देशन अनुसार सचिवले कार्य समितिका पदाधिकारीहरूलाई बैठक बस्ने मिति, स्थान, र छलफलका प्रस्तावित विषयहरूको सूचना दिनुपर्नेछ । कार्य समितिको बैठकको गणपुरक संख्या पचास प्रतिशत हुनेछ र बैठकको निर्णय पनि सामान्य बहुमतको आधारमा हुनेछ ।

१५) कार्य समितिको काम ,कर्तव्य र अधिकार : सामान्यतः कार्य समितिको काम ,कर्तव्य र अधिकार संगमको उद्देश्य हासिल गर्न **परिच्छेद ५** मा उल्लेखित कार्यहरू गर्नु हुनेछ ।

परिच्छेद - ५

कार्य समितिका पदाधिकारीहरूको काम,कर्तव्य र अधिकार

१६. कार्य समितिका पदाधिकारीहरूको काम,कर्तव्य र अधिकार निम्न बमोजिम हुनेछ ।

क) **सभापति :** कार्य समिति तथा अन्य समूहलाई आवश्यक निर्देशन दिनु , संगमको उद्देश्य प्राप्तीका लागि अन्य निकायहरूसंग सम्पर्क राख्नु , कार्य समितिका बैठकहरूको अध्यक्षता गर्नु र साधारण सभाको अध्यक्षता गर्नु सभापतिको काम कर्तव्य हुनेछ ।

ख) उप सभापति : सभापतिलाई सहयोग गर्नु र सभापतिको अनुपस्थितिमा सभापतिको दायित्व बहन गर्नु उपसभापतिको काम हुनेछ ।

ग) महा सचिव : कार्यसमितिले तोकेको काम गर्नु , समूह वा समितिका कामहरुको सयोजन गर्नु , साधारण सभामा वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नु , बैठक बोलाउनु , निर्णयहरु कार्यान्वयन गर्नु र पत्राचार गर्नु सचिवको काम हुनेछ ।

घ) सह सचिव : सचिवको अनुपस्थितिमा निजको काम गर्नु र सम्पर्क कार्यमा सहयोग गर्नु सह सचिवको काम हुनेछ ।

ङ) कोषाध्यक्ष : संगमको सम्पूर्ण हिसाव किताव राखनु , आर्थिक विवरण तयार पार्नु र लेखापरिक्षण गराई वार्षिक सभामा पेश गर्नु कोषाध्यक्षको काम हुनेछ ।

परिच्छेद - ६

आर्थिक अवस्था

१७. आर्थिक श्रोत : सदस्यता शुल्क , सेवा शुल्क र सहयोग आदिका रुपमा संगमलाई प्राप्त रकम संगमको आर्थिक श्रोत हुनेछ ।

१८. चल अचल सम्पतिको विवरण : कार्य समितिले संगमको सम्पूर्ण चल अचल सम्पतिको पूर्ण विवरण राख्नेछ र साधारण सभामा वार्षिक प्रतिवेदन दिदा त्यसको विवरण पनि दिनेछ ।

१९. कोष :

क) संगमलाई प्राप्त भएको नगद पल्पाली संगमको नाममा खाता खोली कुनै वाणिज्य बैंकमा राखिनेछ वा सभापति र सचिव र कोषाध्यक्षको सयुक्त दस्तखतबाट त्यसको संचालन हुनेछ ।

ख) पाल्पाली संगमको एउटा अक्षय कोष पनि हुनेछ र जसमा आजीवन सदस्यता र विभिन्न श्रोतबाट प्राप्त रकम राखिनेछ र त्यसको व्याजबाट संगमका कार्यहरुको सञ्चालन हुनेछ ।

२०. **लेखापरिक्षण** : संगमको आम्दानी खर्च कुनै मान्यता प्राप्त लेखापरिक्षक द्वारा जर्चार्ड वार्षिक साधारण सभामा प्रस्तुत गरिनेछ ।

परिच्छेद - ७

विविध

२१. **निर्वाचन सम्बन्धि व्यवस्था** : साधारण सभाले तीन सदस्यीय निर्वाचन समितिको गठन गर्नेछ ।

क) यस समितिले संगमको कार्य समिति र सल्लाहकार समितिको निर्वाचन गराउन र त्यस सम्बन्धि नियमहरू बनाउने कार्य गर्नेछ ।

ख) निर्वाचन गोप्य मतदानद्वारा मतदाता आफैँ उपस्थित भई सम्पन्न गर्नु पर्नेछ ।

ग) प्रत्येक निर्वाचन आगामी दुई वर्षका लागि चैत्र मसान्त भित्र भई सक्नु पर्नेछ ।

घ) १६ वर्ष मुनिका र मानार्थ सदस्यलाई मतदानमा सम्मिलित गराईने छैन ।

२२. **उम्मेदवार हुने अयोग्यता** : १६ वर्ष उमेर पुगेकाले सदस्यता प्राप्त गरी मतदानमा भाग लिन पाउने छन् तर, २१ वर्ष पुगेका सदस्यले मात्र कार्य समितिमा उम्मेदवार हुन सक्नेछन् ।

२३. **अविश्वासको प्रस्ताव** : संगमको एक तिहाई सदस्यको हस्ताक्षर सहित साधारण सभामा प्रस्तुत भएको पुरा कार्य समिति वा त्यसका कुनै सदस्यको विरुद्ध अविश्वासको प्रस्ताव साधारण सभामा उपस्थित दुई तिहाई सदस्यको बहुमतबाट पारित हुनेछ । यस्तो स्थितिमा रिक्त हुन आएको स्थानका लागि वाकी अवधिका लागि चुनाव गरिनेछ ।

२४. **विधान संशोधन** : साधारण सभामा उपस्थित सदस्यहरूको दुई तिहाई बहुमतले संशोधन गर्ने प्रस्ताव पारित गरेमा संगमको विधानमा संशोधन हुन सक्नेछ । स्थानीय अधिकारीको स्विकृति लिई सो संशोधित विधान तुरुन्त लागु गर्न सकिनेछ ।

२५. **नियम बनाउने** : यस विधान अन्तरगत रही उप नियमहरू बनाउने अधिकार कार्य समितिको हुनेछ । यसरी बनाईएको उपनियमहरू पछि साधारण सभाबाट अनुमोदन गर्नेगरी तुरुन्तै लागु गर्न सकिनेछ । तर, साधारण सभाबाट अनुमोदन नभएमा स्वतः खारेज हुनेछन् ।

२६. **संस्थाको विघटन** : संस्थाको विधान बमोजिम कार्य सञ्चालन गर्न नसकि वा अन्य कुनै कारणवस संस्था विघटन भएमा संस्थाको सम्पूर्ण जाय जेथाको स्वामित्व नेपाल सरकारमा सार्नेछ ।

परिशिष्ट

सदस्यता शुल्क : दफा ढमा उल्लेख भए अनुसार संगमको सदस्यता शुल्क निम्नानुसार निर्धारण गरिएकोछ ।

- अ) १) साधारण वार्षिक सदस्यता शुल्क रु २५ (खारेज गरिएको)
- २) दुई वर्षे सदस्यता शुल्क एकै पटक रु ५० (खारेज गरिएको)
- ३) आजिवन एकैपटक रु १०००
- ४) संरक्षक सदस्यता शुल्क वार्षिक रु ५०००
- ५) आजिवन संरक्षक सदस्यता शुल्क न्यूनतम रु १०,०००